

T. C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
1-31 MART 2024 HABER BÜLTENİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

Türk Devletleri Teşkilatı Tarımdan Sorumlu 3. Bakanlar Toplantısı Kazakistan'da gerçekleştirildi

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Tarımdan Sorumlu 3. Bakanlar Toplantısı, TDT Tarımsal Çalışma Grubu 4. Toplantısı ile 3. Türk-Tarım İş Forumu, 19-21 Mart 2024 tarihleri arasında Kazakistan'ın Taraz kentinde düzenlendi. TDT üye ülkeleri ile gözlemcilerin katıldığı toplantıda, Tarım ve Orman Bakanlığını Bakan Yardımcısı Ebubekir Gizligider ve Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünün de yer aldığı beraberindeki heyet temsil etti.

TDT Tarımsal Çalışma Grubu 4. Toplantısı 19 Mart 2024 tarihinde çevrimiçi formatta düzenlenirken, söz konusu toplantıda 2024-2025 yıllarında gerçekleştirilmesi planlanan eylemler belirlenerek, taslak Bakanlar Bildirisine son hali verildi.

Kazakistan'ın ev sahipliği yaptığı TDT Tarımdan Sorumlu 3. Bakanlar Toplantısı ise "TDT Üye Devletlerinin Tarımsal Ürünlerde Karşılıklı Ticaretinin Geliştirilmesi" temasıyla 20 Mart 2024 tarihinde gerçekleştirildi. Toplantıya TDT Genel Sekreteri Kumaniçbek Ömüraliyev, Kazakistan

Tarım Bakanı Aidarbek Saparov, Azerbaycan Tarım Bakanı Mecnun Mammadov, Kırgızistan Tarım Bakan Yardımcısı Murat Ramadov, Özbekistan Tarım Bakanı İbrahim Abdurahmanov, Türkiye Tarım ve Orman Bakanlığı Bakan Yardımcısı Ebubekir Gizligider ile Macaristan Almatı Ticaret Ataşesi Tibor Kovaks resmi düzeyde katılım sağladı.

"Kazagrozhambyl Tarım Fuarı"nın açılışı sonrası Heyet Başkanları, Bakanlar oturumunda birer konuşma gerçekleştirdi. Tarım ve Orman Bakanlığı Bakan Yardımcısı Ebubekir Gizligider konuşmasında, kardeş ülke Kazakistan ile her alanda ilişkilerin geliştirilmesinin önemine dikkat çekti. Bakanlar oturumunun sonlanmasının ardından heyet başkanları 3. Türk Tarım İş Forumu ile 8. ECOSA Tohumculuk Kongresi'ne katılım sağladı.

Tarih: 21 Mart 2024

Japon hükümeti destekli FAO projesi kapanış toplantısı ve "Kırsal Topluluklar Tarımla Birleşiyor" temalı fotoğraf yarışması ödül töreni Diyarbakır'da düzenlendi

Ülkemize Ukrayna ve Afganistan'dan gelen ve gıda ile ekonomik güvensizlik riski altında bulunan sığınmacıların geçim kaynaklarına erişimlerini sağlamak üzere, Japon Hükümeti tarafından fonlanan ve geçtiğimiz sene Mart ayında başlayan; Tarım ve Orman Bakanlığı, BM Gıda ve Tarım Örgütü, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası, Adana Seyhan Belediyesi iş birliği içerisinde yürütülen "Türkiye'ye gelen Ukraynalı ve Afgan sığınmacılara gıda ve tarım sektöründe istihdam olanakları sağlanması projesi" kapanış etkinliği Diyarbakır, Gastro İnovasyon Merkezi'nde düzenlendi.

Proje kapsamında; Adana, Diyarbakır ve Elazığ illerinde Ukraynalı, Afgan ve ev sahibi topluluklardan oluşan faydalanıcılara çeşitli eğitimler verilerek, istihdamın kolaylaştırılması yoluyla bu kişilerin ekonomik olanakları güçlendirildi.

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mehmet Kaya, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Diyarbakır Ticaret Borsası Başkanı Engin Yeşil, FAO Türkiye Temsilci Yardımcısı Dr. Ayşegül Selşik ve Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdür vekili Ferhat Çolak'ın açılış konuşmalarını yaptığı etkinliğe Japon Büyükelçiliğinden de katılım sağlandı.

Sayın Çolak konuşmasında; ülkemizin birçok sığınmacıya ev sahipliği yaptığını vurgulayarak bu insanların bir çoğunun tarımsal alanda halihazırda bir potansiyele sahip olduğunu belirtti. Ayrıca tarımsal iş gücüne erişimdeki zorluklar dikkate alındığında sadece kendi toplumumuzun değil, aynı zamanda misafir ettiğimiz sığınmacıların da yaşam koşullarını iyileştirmek adına sağlanacak teknik desteğin önemine değindi.

Sosyoekonomik entegrasyonun zor bir süreç olduğunu belirten Çolak; sığınmacıların sosyal ve ekonomik entegrasyonu için atılan her adımın, daha güçlü ve daha dayanıklı bir toplum oluşturma yolunda önemli bir ilerleme olduğunu kaydederek Tarım ve Orman Bakanlığının destek vermekten duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Japon Hükümeti başta olmak üzere Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası, Elazığ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Adana Seyhan Belediyesi ve FAO temsilcilerine teşekkür eden Çolak, proje kapsamında düzenlenen fotoğraf yarışmasının da özellikle kadınların tarım alanındaki işgücünün ve emeklerinin de farkındalığını artırmayı hedeflediğini belirterek yarışmaya katılanlara teşekkürlerini sundu.

Etkinliğin ikinci oturumunda Elazığ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Seyhan Belediyesi ve Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası tarafından projeye ilişkin teknik bilgiler aktarıldı. Etkinlik, proje faydalanıcılarına sertifika takdimi, "Kırsal Topluluklar Tarımla Birleşiyor" temalı fotoğraf yarışması ödül töreni ve yarışma fotoğrafları sergisi ile son buldu.

Tarih: 28 Mart 2024

Azerbaycan Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı, Tarımsal Kredi ve Kalkınma Ajansı (AKIA) ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından ortaklaşa düzenlenen “Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 3. Tarım-İş Kalkınma Forumu” Azerbaycan’da gerçekleştirildi

Azerbaycan Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı, Tarımsal Kredi ve Kalkınma Ajansı (AKIA) ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından ortaklaşa düzenlenen “Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 3. Tarım-İş Kalkınma Forumu” 29 Mart 2024 tarihinde Azerbaycan’ın Guba şehrinde düzenlendi.

200’den fazla konuğa ev sahipliği yapan Forumu Tarım ve Orman Bakanlığı adına Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Volkan Güngören panelist olarak katılım sağladı.

TDT bölgesinin tarımsal potansiyelinin değerlendirildiği 4. panel oturumunda Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan’ın tarımla ilgili bakanlıklarından üst düzey yetkililerle birlikte

söz alan Güngören, Türkiye’de tarımın mevcut durumu ve karşılaşılan zorluklara değindi. Dünyada tarıma yön veren dinamiklerin iyi değerlendirilmesi gerektiğine işaret eden Güngören; ortak bir geçmişe, kültüre ve coğrafyaya sahip olan üye ülkelerin tarım alanında daha fazla iş birliği geliştirmesinin önemine dikkat çekti.

Tarih: 29 Mart 2024

UNFSS Kapsamında Tarımsal Gıda Sistemleri Dönüşümü için Çok Paydaşlı Toplantısı çevrimiçi düzenlendi

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Gıda Zirvesi (UNFSS) kapsamında tarımsal gıda sistemleri dönüşümüne giden yolda kilit unsurlardan biri olan çok paydaşlı iş birliğinin teşvik edilmesi amacıyla düzenlenen çevrim içi toplantıya, Tarım ve Orman Bakanlığından Türkiye Ulusal Diyalog Koordinatörü adına Uluslararası Kuruluşlar Daire Başkanı Özge İmamoğlu ve beraberindeki heyet katılım sağladı.

Sürdürülebilir Gıda Sistemleri Akdeniz Bölgesi Platformu (SFS-MED) ile Akdeniz’deki gıda sistemlerinin sürdürülebilir dönüşümü için işbirlikçi eylemleri teşvik etmenin ve bölgede 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının (SDG) uygulanmasına yönelik ilerlemenin hızlandırılmasının amaçlandığı toplantıda; Mısır, Karadağ ve Fas gibi Akdeniz ülkeleri UNFSS sürecinde çok paydaşlı olarak gıda sistemlerinin dönüşümünde yaşadıkları süreci aktardı.

Toplantıda İmamoğlu Türkiye’nin UNFSS Merkezi (Hub) tarafından İyi Uygulama Örneği olarak seçilen “Gıdanı Korum” kampanyasında özel sektör ile yapılan iş birliğinden bahsetti. Toplantıda ayrıca

ülkeler arasında gıda sistemlerinin dönüşümünde çok paydaşlı iş birliği için olası stratejilere ilişkin farklı bakış açıları da paylaşıldı.

Tarih: 07 Mart 2024

“Yedigöller Milli Parkı’nın Sürdürülebilir Yönetimi Yoluyla Ekosistem Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi” kapanış toplantısı Ankara’da gerçekleştirildi

“Yedigöller Milli Parkının Sürdürülebilir Yönetimi Yoluyla Ekosistem Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi”nin kapanış toplantısı Ankara’da Point Hotel’de düzenlendi. Yedigöller Milli Parkı’nın, eşsiz doğal kaynak değerleri ve yüksek görsel peyzaj kalitesi ile yıl boyunca ziyaretçi çeken ve diğer milli parklara örnek teşkil eden milli park olarak ilan edildiği projenin kapanış çalıştayına akademi, üniversiteler, STK’lar, çevre kuruluşları, özel sektör ve ilgili kamu kurumlarından temsilciler katıldı.

Toplantı FAO Türkiye Program Koordinatörü Özcan Türkoğlu ve Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü 9. Bölge Müdürü Hasan Başyigit’in konuşmalarıyla başladı.

Ankara Üniversitesinden Proje Danışmanı Prof. Dr. Nilgül Karadeniz’in, Yedigöller Milli Parkı’nda iklim değişikliğine karşı farkındalığın ve direncin artırılmasına yönelik peyzaj donanım tasarımlarının üretilmesi ile ilgili bir sunum yaptığı toplantıda, Doğa Koruma Merkezi Proje Danışmanı Yıldray Lise, parkta bütünleşik alan yönetimi yaklaşımının geliştirilmesi, sürdürülebilir kullanıma yönelik mekânsal planlama çözümlerinin belirlenmesi ve Yedigöller Milli Parkı sürdürülebilir yönetim planı hakkında bilgilendirmelerde bulundu.

Toplantı FAO iletişim destek asistanı Can Kutay’ın, Yedigöller Milli Parkı’nın ziyaretçi yönetimi stratejisi ve FAO Proje lideri teknik görevlisi Evetta Zenina’nın proje sonuçlarını ve deneyimlerini arttıracak bir yol haritası ile ilgili bilgilendirmeleri ile son buldu.

Birbirine bağlı göl sistemine sahip dar bir vadide yer alan Yedigöller Milli Parkı, her yıl binlerce ziyaretçiyi ağırlamaktadır. Parkın 2003 yılında ziyaretçi sayısı 3 bin iken, 2019 yılında bu sayının 250 bini aştığı belirtilmiştir.

Tarih: 14 Mart 2024

BM Çevre Meclisi okyanuslara yönelik eylemleri güçlendirecek bir kararı kabul etti

Avrupa Birliği, Üye Devletler ve Kosta Rika tarafından önerilen "İklim değişikliği, deniz biyolojik çeşitliliği kaybı ve kirlilikle mücadele için okyanus çabalarının güçlendirilmesi" konulu bir kararı Birleşmiş Milletler Çevre Meclisi (UNEA) 1 Mart 2024 tarihinde kabul etti.

Bu karar, iklim değişikliği, deniz biyolojik çeşitliliği kaybı ve okyanuslarımızı etkileyen kirlilik gibi birbiriyle bağlantılı zorluklara çözüm bulmak için ortak eylem ihtiyacının altını çiziyor. Karar Şili, Barbados, Gana ve Ukrayna tarafından ortaklaşa desteklendi.

Okyanus, gezegenimizdeki yaşamın sürdürülmesinde kritik bir rol oynuyor ve karar, okyanusun sağlığını ve dayanıklılığını sağlamak için kararlı önlemler alınması çağrısında bulunuyor.

Söz konusu kararla, son yıllarda kaydedilen ilerlemenin yetersizliği kabul edilerek, UNEA tarafları, deniz ve kıyı ortamlarının korunması ve muhafazası için, BBNJ (Ulusal Yargı Yetkisinin Ötesinde Biyoçeşitlilik), GBF (Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi) ve IMO'nun (Uluslararası Denizcilik Örgütü) gemilerden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik stratejisi gibi önemli çok taraflı araçların benimsenmesi ve uygulanması konusunda teşvik ediliyor.

Karar ek olarak, plastik kirliliğiyle mücadele için yasal olarak bağlayıcı bir aracın geliştirilmesine aktif katılımı da savunuyor. Kararla aynı zamanda Bölgesel Deniz Sözleşmelerinin daha yakından katılımı destekleniyor ve BM Çevre Programı'nın (UNEP) çevresel deniz sorunları konusundaki rolü vurgulanıyor. Kararın kabul edilmesi, 2030 Gündemi'nin çevre boyutunun hayata geçirilmesi açısından büyük önem taşıyor.

Haber tarihi: 1 Mart 2024

Haber ve resim kaynağı: Avrupa Komisyonu

https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/news/un-environmental-assembly-adopts-resolution-strengthen-action-ocean-2024-03-01_en

Mavi yüzgeçli orkinostan BlueInvest'e: Next Tuna'nın sürdürülebilir çözümü

Ton balığı, AB'de en çok değer verilen su ürünü. Dünya çapında ton balığı türlerinin tüketimi yılda 7,5 milyon tona ulaşıyor ve bu da yıllık 36 milyar avro'luk küresel ton balığı piyasa değerine denk geliyor. Ne yazık ki, ton balığının çiftliklerde çoğaltılması (henüz) ticari ölçekte sağlanamadığı için bu tüketim tamamen yabani avlanmaya

dayanmakta. Bu durum özellikle en kaliteli ton balığı türlerinden biri olan Atlantik mavi yüzgeçli orkinosunu (ABT) tehdit ediyor.

2020 yılında kurulan Almanya merkezli bir şirket olan Next Tuna, yenilikçi su ürünleri yetiştiriciliği yoluyla sürdürülebilir bir çözüme öncülük ederek bu kritik konuyu ele alıyor. Ve çoğu zaman olduğu gibi inovasyonun gelişmesi için işbirliğine ihtiyacı var. Next Tuna, 2023 yılında BlueInvest Bağış Toplama Yardım Programından yararlandı.

Ticari ölçekte ABT üretimine yönelik en kritik üç nokta bulunuyor:

- İlki, kritik larva aşamasında ABT'nin uygun şekilde beslenmesinin sağlanması.
- İkincisi, anaçların güvenilir bir şekilde yumurtlamasının sağlanması. Bu kapsamda, Next Tuna'nın ortağı olan İspanyol Okyanus Bilimi Enstitüsü, 2023 yılında, sucul türlerin üremesi ve büyümesi için kontrollü ve optimal bir ortam sağlayan kapalı döngü bir su sistemi olan kara bazlı devirdaimli su sisteminde (RAS) yetiştirilen ABT ile küresel bir ilki gerçekleştirdi.
- Üçüncüsü, ABT için tasarlanmış özel altyapı gerekliliği.

Bu üçüncü zorluğun üstesinden gelmek için Next Tuna, Seafarming Systems ile birlikte son derece yenilikçi bir yüzer devirdaimli su sistemi (RAS) konsepti geliştirdi.

İlk yüzer RAS sisteminin bu yılın sonuna doğru İspanya'da tamamen faaliyete geçen bir balık çiftliği olarak işlemeye başlaması bekleniyor. Sistem tüm yüzgeçli balık türleri için kullanılabilir olacak.

Haber tarihi: 4 Mart 2024

Haber ve resim kaynağı: Avrupa Komisyonu

https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/news/bluefins-blueinvest-next-tunas-sustainable-solution-2024-03-04_en

AB Komisyonu, Bitki Sağlığı Yasasına İlişkin Siyasi Anlaşmayı Memnuniyetle Karşıladi

AB Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi tarafından bitki sağlığına ilişkin Komisyon tarafından önerilen yeni kurallar konusunda dün varılan siyasi anlaşmayı memnuniyetle karşıladi. Bu değişiklikler, rekabetçi ve sürdürülebilir bir tarım ve bahçecilik üretimi için hayati önem taşıyan bitki sağlığının AB'de daha etkin bir şekilde korunmasına yardımcı olacak.

Tedbirler arasında, örneğin bitki sağlığı garantilerinin artırılması ve ithalat yasaklarına geçici istisnalar getirilmesine yönelik daha şeffaf bir prosedür yer alıyor. Ayrıca, değiştirilen kurallar, örneğin yolcuların bagajlarının ve kişisel kullanıma yönelik posta paketlerinin kontrollerine ilişkin yalnızca tek bir yıllık raporun zorunlu tutulmasıyla raporlama yükümlülüklerini kolaylaştırıyor ve idari yükü azaltıyor.

Değiştirilen Yönetmelik aynı zamanda yeni bir bitki zararlısı salgınıyla karşı karşıya kalan Üye Devletlere acil yardım sağlayacak teknik uzmanlardan oluşan bir "Birlik Bitki Sağlığı Ekibi" de oluşturuyor.

Ekip ayrıca AB'yi tehdit edebilecek salgın durumlarında üçüncü ülkelere yardımcı olabiliyor.

Konsey ve Parlamento, değiştirilen Yönetmeliği önümüzdeki haftalarda resmen kabul edecek.

Sağlık ve Gıda Güvenliğinden Sorumlu Komisyon Üyesi Stella Kyriakides konuya ilişkin olarak şunları söyledi: "Bitki hastalıklarının hasatlarımız üzerinde büyük etkisi olabilir, çiftçiler için korkunç kayıplara neden olabilir ve gıda zincirimizi bozabilir. Xylella salgınlarıyla mücadelede son deneyimler bunu anlatıyor. Bugünkü anlaşma, AB'ye giren ve yayılan yeni bitki zararlılarına karşı savunmamızı güçlendirmeye yönelik bir başka önemli adımdır. Bunu yaparak ormanlarımızın ve doğamızın, çiftçilerimizin geçim kaynaklarının ve gıda tedarikimizin istikrarının daha iyi korunmasını sağlıyoruz."

Bitki sağlığına ilişkin AB kuralları, mahsulleri, meyveleri, sebzeleri, çiçekleri, süs bitkilerini ve

ormanları, bunların AB'ye girişini veya AB içinde yayılmasını önleyerek bitki zararlılarından ve hastalıklardan (karantina zararlıları) korumayı amaçlamaktadır.

Haber Kaynağı:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_24_1336 (5 Mart 2024)

Avrupa Komisyonu Köpekbalıklarının Korunmasını İyileştirmenin Yolları Konusunda Kamuoyunun Görüşüne Başvurdu

Avrupa Komisyonu 12 Mart 2024 tarihinde, köpekbalıklarını ve ilgili deniz ekosistemlerini daha iyi korumak ve yönetmek için halktan politika seçeneklerine ilişkin geri bildirim almak üzere bir anket yayınladı.

Bu istişarenin amacı, 2023'teki Avrupa vatandaşlarının "Köpekbalığı Yüzgeci Ticaretini Durdurun" girişiminin devamı niteliğinde, halkın görüşlerini toplamak. Bu istişare, paydaşlardan veri ve uzmanlık toplamak amacıyla 22 Şubat 2024'te başlatılan, köpekbalığı yüzgeçlerinin ihracat ve ithalatının yanı sıra AB pazarındaki satışlarına yönelik olası bir yasaklamayla ilgili "kamt toplama" sürecinin ardından geldi.

Yayınlanan anket kapsamındaki kamuoyu istişaresi, AB içinde ve dışında yer alan geniş ölçekli sivil topluma yönelik olup ankete, vatandaşlar, sivil toplum kuruluşları, balıkçılık değer zincirinin ekonomik operatörleri, ticaret birlikleri ve tüketici örgütleri, araştırmacılar, akademisyenler, kamu otoriteleri ve uluslararası kuruluşlar tarafından katılım sağlanabilecek.

Söz konusu ankete, 4 Haziran 2024'e kadar on iki haftalık bir süre boyunca çevrimiçi olarak erişilebilecek.

Haber tarihi: 12 Mart 2024

Haber ve resim kaynağı: Avrupa Komisyonu

https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/news/european-commission-seeks-public-opinion-ways-improve-protection-sharks-2024-03-12_en

DTÖ Üyeleri, SPS Anlaşması Altıncı İncelemesi İle İlerleme Kaydetti, Ticari Endişeleri Tartıştı

DTÖ üyeleri, Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemlerinin Uygulanmasına İlişkin DTÖ Anlaşması'nın (SPS Anlaşması) İşleyişi ve Uygulanmasına İlişkin Altıncı Gözden Geçirme ile ilerleme kaydetti ve 20-22 Mart'taki SPS Komitesi toplantısında çok sayıda ticari endişeyi ele aldı. Üyeler ayrıca, Abu Dabi'deki 13. Bakanlar Konferansı'nda (MC13) SPS Anlaşması ve Ticarete Teknik Engeller Anlaşması'nın (TBT) özel ve farklı muamele (S&DT) hükümlerinin uygulanmasına ilişkin Deklarasyonu da not ettiler.

DTÖ üyeleri her dört yılda bir SPS Anlaşması nasıl uyguladıklarını gözden geçirmektedir. Altıncı Gözden Geçirme için önerilen süreç, Kasım 2023'te SPS Komitesi toplantısında üyeler tarafından tartışıldı ve kabul edildi. Güncel zorluklar, bölgeselleşme, teknoloji, şeffaflık

ve MC12 SPS Deklarasyonu çalışma programının takibi gibi çeşitli konuları kapsayan öneriler tartışıldı ve Komite'nin 2024'teki çalışmaları için kapsamlı bir gündem belirlendi.

Kodeks, Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi (IPPC), Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü (WOAH) ve diğer gözlemci kuruluşlarla işbirliği de Mart 2025'te sonuçlanması beklenen bir sürecin parçası olarak ele alındı.

Üyeler, MC13 S&DT Deklarasyonu'nun önemini kabul etti ve hükümlerini etkin bir şekilde operasyonel hale getirmek için ilgili komitelerle, yani TBT Komitesi ve Özel Oturumda Ticaret ve Kalkınma Komitesi ile işbirliği çabalarına duyulan ihtiyacı vurguladı.

Bu aşamada operasyonelleştirme konusunda özel bir rehberlik sağlanmamış olsa da, teknik yardım ve S&DT, Altıncı Gözden Geçirme çalışmasının ayrılmaz bileşenlerini oluşturacaktır. Üyeler ayrıca, girişimin ana yararlanıcıları olacak gelişmekte olan ekonomilerin ve en az gelişmiş ülkelerin katılımının artırılması çağrısında bulundu.

Güncel SPS zorluklarına yanıt verme konusundaki MC12 SPS Deklarasyonu Çalışma Programı ile ilgili olarak, birçok üye, MC13 için hazırlanan nihai taslak rapora rağmen, fikir birliğine varılamamasından dolayı üzüntü duyduğunu dile getirdi. Üyeler, Çalışma Programı içindeki tartışmaları yansıtan rapor metninin yeniden açılmaması gerektiğini vurguladı.

Özel ticari endişeler

Üyeler, dördü ilk kez gündeme getirilen 49 özel ticari endişeyi (STC) tartıştı. Yeni STC'ler kapsamında, işlenmiş gıda ürünleri için uygunluk sertifikalarına ilişkin gereklilikleri, pazar erişimini yeniden açma gerekliliklerinin yayınlanmasındaki gecikmeler ve belirli işletmeler ve ürünler için yetkilendirmelerdeki gecikmeler gündeme getirildi.

Diğer endişeler arasında ise, pestisit kalıntıları, bulaşanlar, endokrin bozucular, veteriner tıbbi ürünleri ve SPS prosedürleri ve ithalat yetkileriyle ilgili zorluklar yer aldı. Yoğun tartışmalar, üyelerin

uyumu sağlama ve daha sorunsuz ticari ilişkileri teşvik etme konusundaki kararlılığını yansıtıyordu.

Yüksek Patojenik Kuş Gribi (HPAI), Afrika Domuz Ateşi (ASF) ve Sığır Süngerimsi Ensefalopatisi (BSE) dahil olmak üzere çeşitli hayvan hastalıkları, sürveyans, izleme planları ve WOAHA standartlarına bağlılık konuları tartışmalara yol açarak, dikkat çekmeye devam etti. 2023 yılının sonunda, AB içinde uygulanan kontrol önlemlerinin kapsamlı bir değerlendirmesinin ardından, Suudi Arabistan Krallığı, BSE nedeniyle AB ithalatına yönelik yasakları kaldırmaya karar vermişti. AB, yasakları kaldırdığı için Suudi Arabistan Krallığı'na teşekkürlerini sundu.

Diğer sorunlar

Ukrayna'daki SPS faaliyetleri ve Fukushima nükleer kazası nedeniyle Japon gıda ürünlerine yönelik ithalat kısıtlamalarına ilişkin güncellemeler, üyeler arasında sağlam bilgi alışverişinin önemi vurgulandı. Ek olarak, Ekvador ve Ukrayna, bitki sağlığı e-sertifika kullanımına ilişkin görüşlerini paylaştı.

Resmi Komite toplantısına ek olarak, üyeler aktif olarak gayri resmi tartışmalara katıldılar. Ayrıca, Avrupa Birliği ve Girişimcilik-Tarım-Kalkınma Bağlantısı Komitesi (COLEAD) tarafından düzenlenen yeni AB politikaları hakkında AGRINFO bilgi programını tanıtan bir yan etkinlik, şeffaflık konulu bir çalıştay ve Frankofoni Günü'nü kutlamak için Standartlar ve Ticaret Geliştirme Tesisi tarafından düzenlenen ve DTÖ Genel Direktör Yardımcısı Jean-Marie Paugam'ın konuşmalarını içeren bir yan etkinliğe katıldılar.

Şeffaflık Tematik Çalıştayına Bakanlığımız Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünden Dr. Betül Vazgeçer katılım sağlayarak, "Food Safety Approach in Türkiye" başlıklı bir sunum yapmıştır. Dr. Betül Vazgeçer sunumunda; ülkemizin şeffaflık ve gıda güvenliği yaklaşımlarını anlatmış, Kodeks gıda mevzuatı örneğini kullanarak Ulusal Bildirim Otoritesi (NNA) ve Ulusal Danışma Biriminin (NEP) Türkiye'de koordinasyonunu, mevzuat taslağı hazırlama aşamalarını ve DTÖ'ye bildirim yapılmasındaki rolünü açıklamıştır.

Haber kaynağı ve tarihi: 22 Mart 2024
https://www.wto.org/english/news_e/news24_e/sps_22mar24_e.htm

Rapor, AB Kırsal Alanlarına Yönelik Uzun Vadeli Vizyon Konusunda Kaydedilen İyi İlerlemeyi Vurguluyor

Avrupa Komisyonu bugün, AB'nin uzun vadeli kırsal vizyonu kapsamında şu ana kadar kaydedilen ilerlemeyi özetleyen, 2021'den bu yana elde edilen olumlu sonuçları vurgulayan ve gelecekteki çalışmalar için fikirler sunan bir rapor yayınladı.

Rapor, daha güçlü, daha bağlantılı, dirençli ve müreffeh kırsal alanları ve toplulukları desteklemek amacıyla "AB'nin kırsal alanları için uzun vadeli vizyon" kapsamında kaydedilen ilerlemeyi özetliyor.

Çeşitli politika alanlarında 30 eylem sunuyor; bunlardan dokuzu hali hazırda tamamlanmış durumda.

Uzun Vadeli Vizyonun bugüne kadar elde ettiği temel başarılar şunlar:

-Demografik ve ekonomik zorluklarla karşı karşıya olan alanlar için kırsal bir canlandırma platformunun başlatılması;

-253 milyon Avroluk bütçeyle kırsal alanlara doğrudan katkıda bulunacak 60 kırsal araştırma ve yenilik projesi başlatmak;

-LEADER'ın uygulanmasını desteklemek ve özel ağ oluşturma faaliyetleri aracılığıyla yaklaşık 150

topluluğa akıllı köyler oluşturmaya yönelik rehberlik etmek;

-Yetersiz hizmet alan bölgelere hibe ve kredi olarak toplam 23,5 milyar Avro tahsis edilmesinin yanı sıra kırsal bağlantıların iyileştirilmesi için güncellenmiş devlet yardımı kuralları;

-Özel bir Avrupa Kırsal Hareketlilik Ağı aracılığıyla kırsal hareketliliğin ve turizm planlamasının iyileştirilmesi;

-27 kırsal enerji topluluğunu destekleyen Kırsal enerji topluluğu danışma merkezinin oluşturulması;

-Kırsal alanlarda sosyal ekonominin geliştirilmesine yardımcı olacak dört özel projeyi desteklemek;

-Kırsal alanlarda sosyal ekonominin geliştirilmesine yardımcı olacak dört özel projeyi desteklemek;

-AB Kırsal Gözlemevi ve yeni “ Kırsal Avrupa ” yayını aracılığıyla kırsal alanlara yönelik mevcut veri kümelerinin sayısını ve ilgili kırsal verilere ve analizlere erişimi artırmak,;

-Kırsal alanlar için AB fonlarına erişimi kolaylaştırmak ve kırsal alanlar için AB fonlarının optimum kombinasyonunu sağlamak amacıyla Kırsal Araç Takımının başlatılması,

-Rapor, iyi sonuçlara ulaşmak için Üye Devlet, bölgesel ve yerel düzeyde güçlü katılımın gerekli olduğunu vurguluyor. Bu bağlamda, kırsal topluluklar için etkileşimleri kolaylaştıran ve bilgi yaratan özel bir yönetim organı, işbirlikçi platform ve destek ofisi ile Kırsal Pakt'ın 2021'de başlatılması çok önemli oldu.

AB kırsal alanlarının ve topluluklarının kalkınmasına olan bağlılığını sürdüren Komisyon, bu raporda, genel hedeflere ulaşılması için AB Kırsal Eylem Planı'nda ekstra çaba gerektiren ve sürekliliğin gerekli olduğu diğer eylemleri tanımlamaktadır.

Aynı zamanda geleceğe de bakmakta; 2023-2027 OTP ve Uyum Politikasının kırsal vizyona nasıl

katkıda bulunduğunu değerlendirerek, AB politikalarının ve desteklerinin gelecekte nasıl geliştirilebileceğine dair fikir ve sorular sunuyor.

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen şunları söyledi: “ Kırsal alanlar Avrupa ekonomisinin ve kültürel çeşitliliğin biçimlendirici bir parçasıdır. Orada yaşamaktan ve çalışmaktan keyif alan yüz milyonlarca Avrupalıya ev sahipliği yapıyorlar. Biz onların yanındayız ve Avrupa'nın kırsal alanların gelişmesini istiyoruz. Avrupa kırsal alanlara yatırım yapıyor çünkü onların beklentileri Avrupa'nın geleceği.”

AB'nin kırsal alanları AB topraklarının %83'ünü kapsıyor ve neredeyse her 3 Avrupalıdan 1'i kırsal alanlarda yaşıyor.

Haziran 2021'de, kapsamlı bir istişarenin ardından Avrupa Komisyonu, AB'nin kırsal alanları için 2040'a kadar uzun vadeli bir vizyon belirledi. Başkan Ursula von der Leyen, kırsal alanların Avrupa kimliğinin temel bir parçası olduğunu kabul ederek bu girişimi 2019'da başlattı.

Uzun vadeli vizyon, 2040 yılına kadar daha güçlü, bağlantılı, dirençli ve müreffeh kırsal alanlara yönelik 10 ortak hedef ve 4 eylem alanı belirledi.

Bu hedeflere ulaşmak için Komisyon, kamu yetkililerini ve paydaşları bu konuda harekete geçirmek için bir kırsal anlaşma başlatmayı taahhüt etti.

Ayrıca, Komisyon tarafından çeşitli AB politika alanlarında uygulanacak 30 eylemden oluşan bir AB kırsal eylem planı da tanıtıldı.

Bugünkü rapor, kırsal vizyonun uygulanmasına ilişkin ilk rapor olup, şu ana kadar elde edilen ilerlemeye ilişkin ilk bilgileri ve gelecekteki yönlere ilişkin düşünceleri sunmaktadır.

Haber Tarihi: 27 Mart 2024

Haber Kaynağı:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_1727

2024 Yılı Yıllık İzleme Planı Bakanlık Birimlerine Gönderildi

2023/5 sayılı Bakanlık Genelgesi hükümleri gereğince, Yıllık İzleme Planına alınmış dış kaynaklı projeler için yılda en az bir kez olmak üzere izleme faaliyeti yapılmaktadır. Yıllık İzleme Planı hazırlanırken projelere ilişkin Yıllık İzleme Planı Öncelik Tespit Formu dikkate alınmakta ve buna göre görevlendirilecek kişi sayısı ve ilgili süreler belirlenmektedir. Yıllık İzleme Planı 2023/5 sayılı Bakanlık Genelgesi ile belirlenen kriterler temelinde oluşturulmaktadır. 2024 yılında Yıllık İzleme Planına alınan 25 adet dış kaynaklı proje için izleme planlaması işlemlerine başlanmış ve projeler için Proje İzleme Uzmanları atanmıştır.

15 Nisan 2024 tarihi itibarıyla 2024 yılının ilk izleme faaliyeti başlayacaktır.

2024 Yılı Eğitim Ve Toplantı Faaliyetleri Hazırlık Çalışmaları Yürütüldü

Bakanlığımız Proje Takip Ofisi işbirliği ile **24-26 Nisan 2024 tarihlerinde Ankara'da Orman Genel Müdürlüğü Konferans Salonunda Bakanlığımız** personeline yönelik olarak, ulusal ve uluslararası fon kaynaklarının tanıtılacağı ve tecrübe paylaşımının yapılacağı "Tarım ve Ormancılık Alanında Yararlanılabilecek Fon İmkanları" konulu bir tanıtım toplantısı gerçekleştirilecektir. Söz konusu toplantı ile ilgili hazırlık çalışmaları yürütülmekte olup, anılan toplantıya Bakanlığımız merkez teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarının personeli katılacaktır. Diğer taraftan, "Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik" kapsamında Bakanlığımız merkez teşkilatına yönelik mevzuat ve Bütünleşik Kamu Maliye Sistemi (BKMY) ve projelerin mali yönetimi ile ilgili **29 - 30 Nisan 2024 tarihlerinde** birer günlük "Dış Kaynaklı Projelerde Mali Yönetim Eğitimi" verilmesi planlanmaktadır.

Söz konusu eğitim, 29 Nisan 2024 tarihinde Bakanlığımız Mehmet Akif Ersoy Konferans Salonunda Bakanlığımız merkez teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşları personeline fiziki olarak, 30

Nisan 2024 tarihinde ise Bakanlığımız taşra teşkilatı personeline çevrim içi olarak verilecektir. Söz konusu eğitim Hazine ve Maliye Bakanlığı uzmanlarınca verilecek olup, eğitimle ilgili katılımcıların belirlenmesi konusunda hazırlıklar sürdürülmektedir.

Dış Kaynaklı Proje İzleme Sisteminin (DİS) Güncel Tutulmasına Yönelik Çalışmalar Yürütüldü

DİS'te gerçekleştirmeler ve harcamalar da dahil olmak üzere veri, bilgi ve belge girişlerinin tamamlanması, varsa eksik, hatalı veri girişlerinin düzeltilmesi ve özellikle sistemdeki bilgilerin güncel tutulmasına dair tüm merkez ve taşra teşkilatına Bakanlık Makamı talimatı resmi yazı yoluyla iletilmiş, bu kapsamda ilgili Proje Temas Noktaları ile görüşmelerde bulunulmuştur.

Proje Takip Ofisi Ve Birimler Arasında Koordinasyon Faaliyetleri Yürütüldü

Bakanlık birimlerimizden gelen 2024 yılı proje tekliflerine yönelik koordinasyon işlemleri yapılmıştır.

Ülke Stratejisi Ve Program Değerlendirmesi (CSPE) Ulusal Çalıştay Hazırlıklarına Katılım Sağlandı.

IFAD Bağımsız Değerlendirme Ofisi, IFAD Yakın Doğu, Kuzey Afrika, Avrupa ve Orta Asya Bölümü ile Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 16 Nisan 2024 tarihinde Ankara'da yapılacak olan çalıştayın çevrim içi hazırlık toplantılarına katılım sağlanmıştır.